

Geldezels onder jongeren met een licht verstandelijke beperking

Hoe kwetsbaar zijn jongeren met een LVB om geldezel te worden?

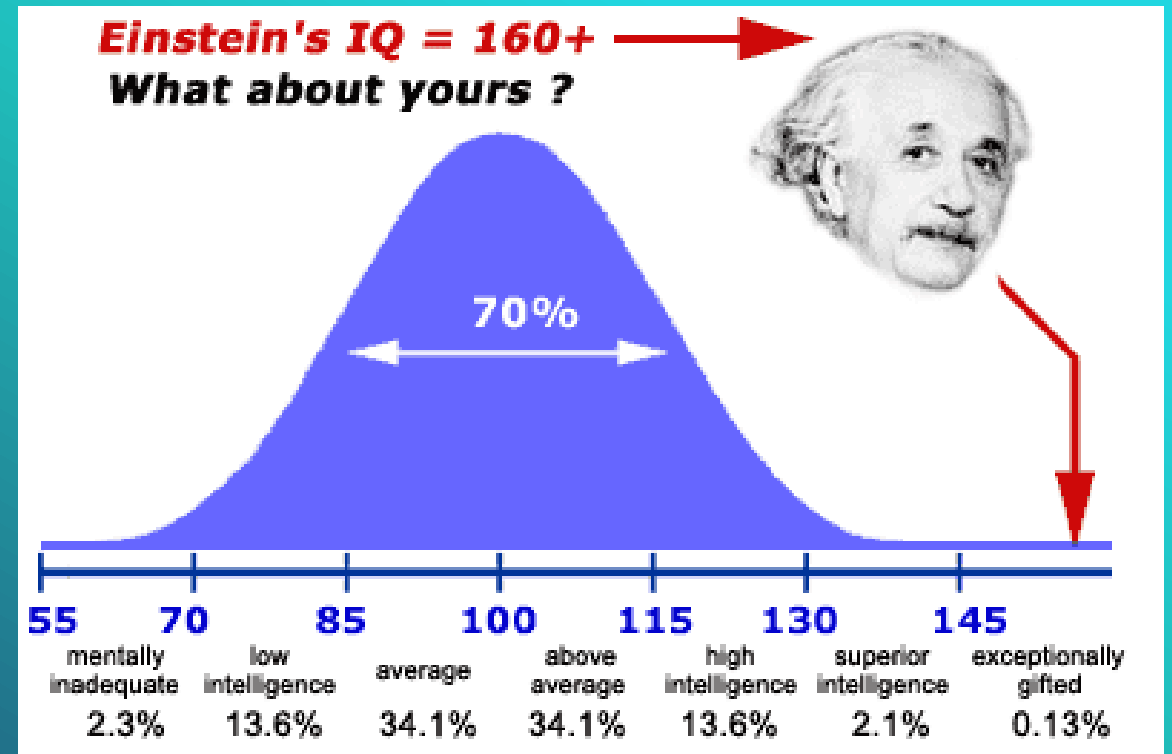
mr Rogier de Groot, MSc
Docent & Onderzoeker lectoraat LVB en Risicovol gedrag Hogeschool Leiden
groot.de.r@hsleiden.nl

Wat is een licht verstandelijke beperking?

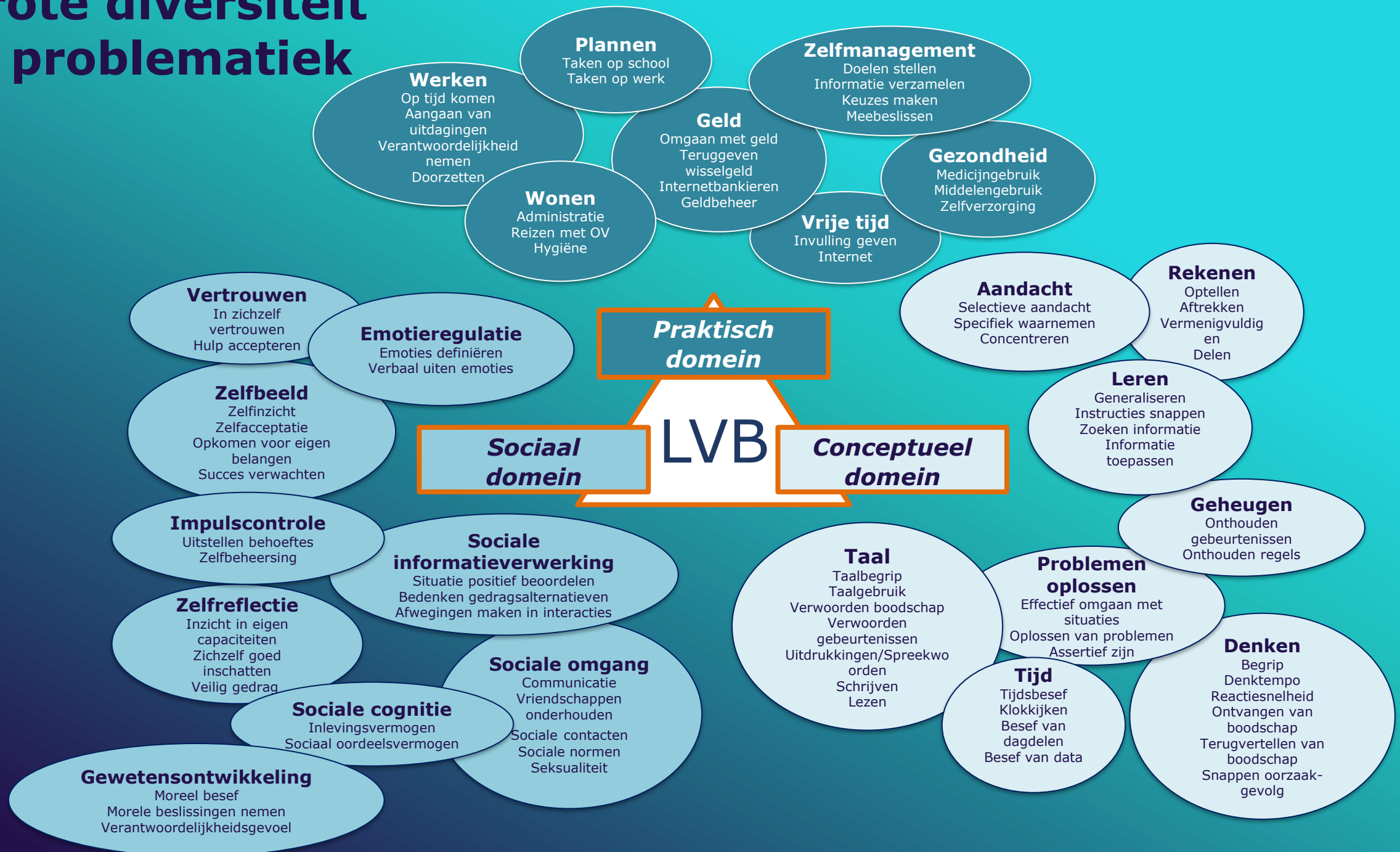
- NL definitie =

-IQ < 70

-IQ 70-85 + problemen in sociaal adaptief functioneren (denk aan vermogen om te leren, empathie te tonen, te communiceren en je leven goed te managen.)

Grote diversiteit in problematiek

Jongeren met een LVB als geldezel?

NIEUWS REGIO SPORT SHOW VIDEO FUN Q

Auto **Geld** Gezin Gezond Koken & Eten Tech Werk Wonen

'Geldezel' voor criminelen: verstandelijk beperkte jongeren zijn gewilde prooi

Snel geld verdienen door je pinpas aan een crimineel uit te lenen: het gebeurt regelmatig. Het baart de politie zorgen, omdat 'alle' geldezels uiteindelijk tegen de lamp lopen en de gevolgen enorm zijn. Een grootschalige operatie leverde de afgelopen weken 25 arrestanten op, alleen al in Rotterdam-Zuid.

Eric Oosterom 04-04-21, 07:00 Laatste update: 04-04-21, 09:50

Wat weten we over geldezels onder jongeren met een LVB?

Literatuur Geldezels (O.a. Leukfeldt & Janssen, 2015; Europol, 2019; Beckers, Schiks & Leukfeldt, 2020)	Relatie met jongeren met een LVB
Geldezels in Nederland overwegend tieners en jongvolwassen mannen uit low-tech criminele netwerken, maar ook slachtoffers van loverboys kunnen geldezel zijn	Jong en man zijn = vergrote kans op slachtofferschap en daderschap + loverboyproblematiek bij meiden met LVB
Geen aantoonbaar verband met SES, maar wel oververtegenwoordiging van jongeren uit achterstandswijken	Kinderen met LVB komen verhoudingsgewijs vaker voor in gezinnen met lage SES uit achterstandsbuurten
Geen verband met opleidingsniveau	wel verband tussen IQ en slachtofferschap/daderschap + anekdotisch bewijs dat jongeren met een lager opleidingsniveau kwetsbaarder zijn
Beloningen voor geldezels zijn hoog	Jongeren met een LVB hebben relatief weinig inkomen en zijn gezien hun problematiek mogelijk gevoeliger voor snelle beloning
In low-tech netwerken spelen (bestaande) sociale relaties een grote rol bij het rekruteren van geldezels	Jongeren met een LVB kunnen heel loyaal zijn aan sociale netwerken die niet altijd goed voor hen zijn en ze kunnen gevoelig zijn voor aandacht en erbij horen (Mate crime?)
Vindplaatsen voor rekruteren van geldezels: online vacatures, social media, en op straat	Jongeren met een LVB zitten veel op social media en hebben soms moeite met begrijpen van online content

Onderzoek naar ervaringen van zorgmedewerkers met online wereld van jongeren met een LVB

- Meest opvallende bevinding op basis van promotieonderzoek: slechts 3 van de 33 respondenten praat expliciet over mening over of ervaringen met geldezels.
- Aanpalende problematiek: bankrekening gebruiken om telefoonabonnementen af te sluiten, of mensen via nepadvertenties op Marktplaats geld laten overmaken en vervolgens omzetten in cash.

"En die is toen echt bedreigd, van oh heb je aangifte gedaan, we komen je opwachten, we komen je ophalen. En daar wordt dan ook weer aangifte van gedaan. Dus die was wel heel bang, en die durfde ook niet meer alleen naar buiten."

"En we hebben ook wel eens gehad dat cliënten slachtoffer zijn geweest van geld ezelen, die worden dan ook benaderd via...(...) volgens mij ook via Instagram, en dan vragen ze van "kan je geld voor mij op je rekening zetten, want ik ben even dakloos of dit of dat, en als je dan €100,- op je rekening zet dan geef ik je er €20,- bij", ja en als dat dan verder verloopt, of de bedragen groter worden of er een continuïteit in zit, dan zien de jongeren de risico's er niet van."

- Consequenties kunnen groot zijn, financieel, maar ook emotioneel
- Twee respondenten noemen social media als vindplaats voor rekrutering

Jongeren met een LVB als geldezel?

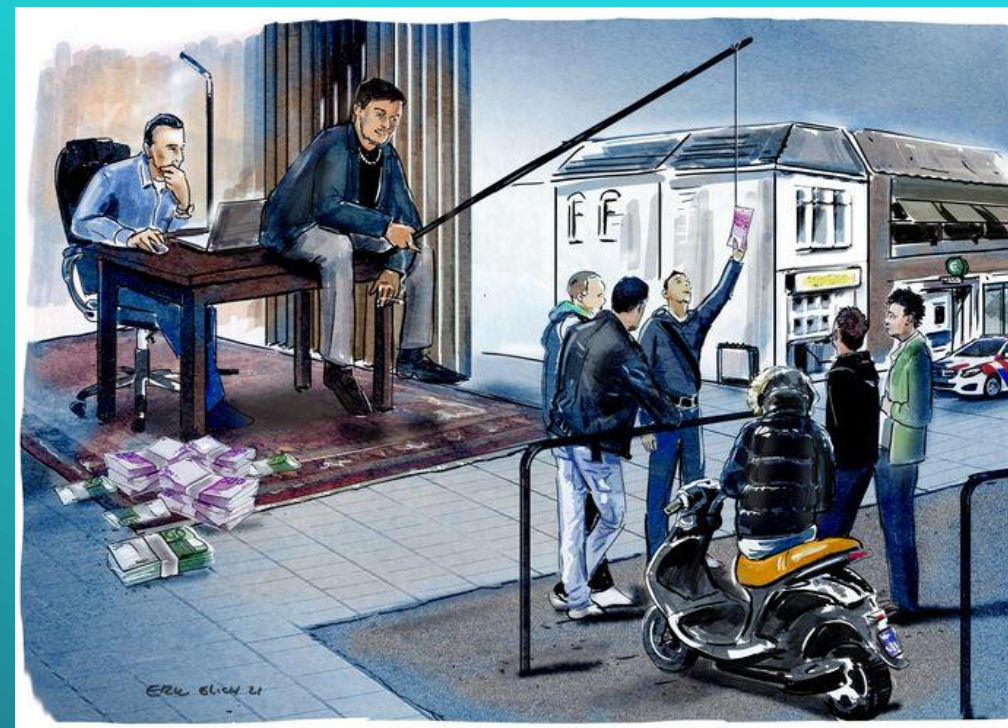
NIEUWS REGIO SPORT SHOW VIDEO FUN Q

Auto Geld Gezin Gezond Koken & Eten Tech Werk Wonen

'Geldezel' voor criminelen: verstandelijk beperkte jongeren zijn gewilde prooi

Snel geld verdienen door je pinpas aan een crimineel uit te lenen: het gebeurt regelmatig. Het baart de politie zorgen, omdat 'alle' geldezels uiteindelijk tegen de lamp lopen en de gevolgen enorm zijn. Een grootschalige operatie leverde de afgelopen weken 25 arrestanten op, alleen al in Rotterdam-Zuid.

Eric Oosterom 04-04-21, 07:00 Laatste update: 04-04-21, 09:50

Jongeren met een licht verstandelijke beperking zijn een gewilde prooi, **maar óók tieners in geldnood**. Ze worden op straat of via sociale media geronseld. De criminelen strikken ook doodgewone jongens, vertelt Bram. „Al die jongeren willen tegenwoordig in merkkleding lopen. Ze zijn bereid hun pas af te geven als ze nieuwe schoenen kunnen kopen.”

Valkuilen in beleid & begeleiding

Valkuil 1:

Risicodenken in begeleiding ontnemt mensen met een LVB het recht om fouten te maken en daarmee digitale weerbaarheid en zelfstandigheid te ontwikkelen.

Valkuil 2:

Mensen met een LVB vormen geen homogene doelgroep. in één hokje plaatsen maakt maatwerk lastig en kan averechtse effecten hebben in de begeleiding

Valkuil 3:

Vooroordelen over mensen met een LVB en hun vermogen om zich tot zelfstandige, digitale burgers te ontwikkelen staan een open dialoog over kansen en risico's in de weg.

